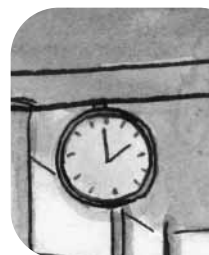

6 Gradim te imam, slovenski jezik

Rešitve Učbenik

Dragica Kapko
Nana Cajhen
Nevenka Drusany
Martina Križaj Ortar
Marja Bešter Turk

1 Lani in letos

5. Avtorice učbenika in delovnega zvezka Gradim slovenski jezik 6.

Da bi nam predstavile to gradivo.

Da.

Časopisni članek, oceno knjige, reklamo, opis izdelka, opis ljudskega običaja, opis življenja vrstnikov nekoč in danes, opis razvoja človeka, opis poteka bolezni, opis športa, prijavnico, vozni red, obvestilo ...

Da.

O njih se bomo pogovarjali, jih presojali in pojasnjevali svoje mnenje, spoznavali njihove značilnosti ter sami tvorili podobna besedila.

Bogatili bomo svoj besedni zaklad ter zmožnost tvorjenja daljših in bolj zapletenih povedi, utrdili in dopolnili svoje obvladanje knjižne izgovarjave in pravilnega pisanja, opazovali in opisovali obliko besed, dopolnili svoje znanje o samostalnikih in pridevnikih, spoznali še nove skupine besed ter razmišljali, kdo vse govori slovensko ...

V Kazalu.

Z besedilom.

Svetlo modri.

Naloge pred besedilom.

Olajšajo nam sprejemanje besedila.

Učenci.

Vodi delo v razredu, učence spodbuja in jim pomaga pri njihovem delu.

Besedilo

2.

1.	Da bi ljudje zvedeli, kaj se je zgodilo.	O odprtju nove turistični poti.
2.	Da bi bili učenci seznanjeni z učiteljičino hvaležnostjo.	O učiteljičinih čustvih ob prejemu pošiljke od učencev.
3.	Da bi ljudje prišli na ogled razstave.	O prireditvi v Prirodoslovnem muzeju Slovenije.

3. Ne. Ker nekatera nimajo vseh potrebnih podatkov.

4. Prvo besedilo nima podatka o kraju in času prireditve. V drugem besedilu manjka podatek o avtorju in naslovu dela, ki ga predvajajo. V tretjem besedilu manjkajo podatki: komu je besedilo namenjeno, kaj naj se opraviči, kdaj je bilo to in zakaj.

2 Skupaj v skupini

4. v učilnici; učitelj in učenci; pet učencev; o ljudeh v stiski; vodjo skupine; štirinajst dni

5. Učitelj.

Mojca.

Ana.

Ne.

Ker hoče vse narediti sama.

Ne.

Drugi učenci so leni in počasni.

Ne.

Potrebujejo le več časa za razmišljanje in iskanje podatkov.

Za vodjo je predlagal Vesno.

Da.

Ker je bolj potrpežljiva.

Ne.

Ker je zelo zaposlena.

Ker je treba oddati plakat šele čez štirinajst dni.

Da se ne bodo prepirali in da bodo sodelovali.

6. Ana
Luka.
Mojca
Večina članov skupine.
7. Ne.
Imeli so različno mnenje o vodji skupine.
Da.
Različna mnenja so uskladili.
8. Da.
Ne.
Da.
Usmerjal sošolce in nadzoroval delo.
9. Ne.
Oprostite ... Mojca, ne pustiš ...
Ker mu ni enakovredna.
Vikala.
Ker je starejši.
Tikali.
Ker so si enaki.
Med učiteljem in učenci.
Učenci so učitelja vikali in ga ogovarjali z gospod učitelj.
Da.

3 Luka je ona – on in jaz sva midva

1. DA
Mojca
DA
Ona je vedno vodja skupine.
Moja.
Ista beseda ni ponovljena.
2. učence: Učitelj jih je vprašal, kdo bo vodja skupine.
plakat: Oddati ga je treba šele čez dva tedna.
3. Luka. Mojci. Mojca. Luki. Mojco.
mu, ona
jo
Da se izognemo ponavljanju istih besed.
4. mu; Učitelj
Da ne bi ponovil iste besede.
5. jima, jim, jo, ga
b
c
6. Špela.
Jaz.
Tineta.
Ti.
Knjižničar.
On.
7. Kdor govori (torej govorec), se poimenuje z zaimkom jaz.
Kogar ogovorimo (torej naslovnika), poimenujemo z zaimkom ti.
Nekoga tretjega moškega spola poimenujemo z zaimkom on.
Nekoga tretjega ženskega spola poimenujemo z zaimkom ona.
8. jaz; ti; on/ona; on; ona; onadva; oni
9. one, ti, mi, jaz, ona, midve, me, vidva, on, ve, midva, oni, onidve, vi, onadva, vidve
11. naslovnika, koga tretjega, drugo, tretjo
Prvo osebo izražajo tisti osebni zaimki, ki poimenujejo govorca (ta je namreč v pogovoru prvi, ker ga začne).

Drugo osebo izražajo tisti osebni zaimki, ki poimenujejo naslovnika (ta je namreč v pogovoru drugi, ker se odziva na pobudo govorca).

Tretjo osebo izražajo tisti osebni zaimki, ki poimenujejo nekoga tretjega ali nadomeščajo samostalnike.

12.

OSEBA	ŠTEVILO		
	EDNINA	DVOJINA	MNOŽINA
1.	jaz	midva, midve	mi, me
2.	ti	vidva, vidve	vi, ve
3.	on, ona	onadva, onidve	one, oni

13. Midva. Vidva. Vidve/Vedve. Vidva. Me. Midve/medve. Ve. Vi. Mi.

4 Vsak dan jih beremo

- logika veda, ki preučuje pravilno, tj. neprotislovno mišljenje in sklepanje
dokument listina z uradno veljavnostjo
kronika zapis pomembnejših dogodkov po zapovrstju dejanj
huligan mladoletnik, ki krši splošne dogovore
Izrazil je tudi svoje mnenje o njej.
Nenaklonjeno.
- "Niso vsi mladi huligani!"
Mnenje o nekom.
- b
- č
- b
- c
- b
- Da bi seznanil javnost o dogodku in da bi vplival na mnenje ljudi.
- S telefonskim klicem Jožeta G. v uredništvo časopisa.
Z nakupom živil.
- Na začetku.
Razplet dogodka.
Voznik je torbico pozabil na strehi avtomobila – in se odpeljal
Torbico je našel gimnazijec Blaž O. in jo odnesel na policijsko postajo
"Niso vsi mladi huligani!"
a

Protipomenke, sopomenke, nadpomenke, podpomenke

- našel, fant, časopis, osebna izkaznica/bančna kartica/vozniško dovoljenje
- nasproten, enak, podoben, ožji, širši
- zgodaj, pozno; zjutraj, zvečer
najstarejši, najmlajši
težja, lažja
urejeno, razmetani
- zidu, steno
torbi, aktovka
štirico, prav dobro
pes, Kuža
- tožiti, lestev, skodelica, nezadostna ocena, juha, steklenica
- E D Č A C B
Ne. Besede v levem stolpcu so prevzete.
Ženske hlačne nogavice.
Prevzeta.

8.

ČASOPISI	REVIJE	SLADKARIJE
Delo	Gea	čokolada
Dnevnik	Ciciban	bonboni
Večer	Smrklja	napolitanke

Podpomenke.

9. bor – listavec, kilogram – merska enota, a – soglasnik, zrezek, ples, vojak – sorodnik

11. žalost, radost, čustvo

5 Nekaj ti moram povedati

1. Govorjeno.

Po ločilu in menjavi govorcev.

Pomišljaj.

Menjavo govorca.

Dva.

Sogovorca.

Pogovarjala sta se.

D, C

2. S sošolcem.

Ker je pogovor.

Določiti vlogi. Ker bo eden policist, drugi Jože Granda.

Policist; J. Granda; Policist; J. Granda; Policist; J. Granda; Policist; J. Granda; Policist; J. Granda;

Policist; J. Granda; Policist; J. Granda

Policist in Jože Granda.

Po telefonu.

Policist.

S pozdravom.

Da.

Tukaj policijska postaja Ljubljana Šiška.

Da. Ker mora naslovnik vedeti, s kom se pogovarja.

Da so našli njegovo torbico z dokumenti.

S pozdravom.

Ne.

Ker so pogovor začne in konča s pozdravom.

4. Petra in Tomaž.

Pogovarjata se.

Ker so narisani oblački, v njih pa je napisano, kaj je kdo rekel.

6. b, c, č

7. Iz prve povedi izvemo, kaj je bilo rečeno.

Iz druge povedi izvemo, kdo je rekel, komu je rekel in kaj je rekel.

Druga.

Vsebuje podatek o tem, kdo je rekel, komu in kaj.

Prva poved je zapis prvotnega govora. Druga poved je poročilo o prvotnem govoru.

8. Poročilo o prvotnem govoru.

Ker izvemo, kdo je komu rekel in kaj je rekel.

c

Na levi strani je podatek o tem, kdo je to rekel in komu je to rekel.

Na desni strani je podatek o tem, kaj je bilo rečeno.

Da.

Iz prvega dela izvemo, kdo je to rekel in komu je rekel, iz drugega pa, kaj je rekel.

Da.

Ker vsebujejo enake podatke.

9. Blaž je rekel policistom:

- a
- b
- DA
- NE

Prvotno besedilo je v prvi povedi dobesedno ponovljeno.

Prvotno besedilo je v drugi povedi obnovljeno.

Dvopičje; vejica.

Ker je samo v prvi povedi prvotni govor dobesedno ponovljen.

Ker je tako zaznamovano, da so ponovljene besede govorca.

10.

POROČANJE	
S PREMIM G.	Z ODVISNIM G.
x	
	x
	x
x	

Z odvisnim govorom.

Ker se ne spomnim vseh izrečenih besed.

Kadar koga posnemam.

11. Poročilo o prvotnem govoru.

Ker vsebuje podatek o tem, kaj je bilo rečeno, in o tem, kdo je komu to rekel.

Tudi poročilo o prvotnem govoru.

Ker vsebuje podatek o tem, kaj je bilo rečeno, in o tem, kdo je komu to rekel.

Policist je vprašal gospoda Jožeta Grando

a

je vprašal policist gospoda Jožeta

Iz njega izvemo, kdo je komu kaj rekel.

Povedi imata enako sestavo.

Spremni stavek ni na istem mestu.

V prvi.

Za dobesednim navedkom.

Ne.

V prvi povedi se začne z veliko začetnico in konča z dvopičjem, v drugi povedi pa se začne z malo začetnico in konča s piko.

12. Policist je vprašal Blaža

je vprašal policist Blaža.

Blaž mu je odgovoril

mu je odgovoril Blaž.

DOBESEDNI NAVEDEK		
	ZA SPREMNUM STAVKOM	PRED SPREMNUM STAVKOM
1.	"Kaj se je zgodilo?"	"Kaj se je zgodilo?"
2.	"Torbica je padla iz avta."	"Torbica je padla iz avta."

Dobesedni navedek je vedno napisan v narekovajih.

Dobesedni navedek se vedno začne z veliko začetnico.

Da ga za spremnim stavkom končamo z vprašajem ali piko, pred spremnim stavkom pa z vprašajem ali vejico.

6 Po mojem mnenju

4. Filip Samobor.

V PIL-u.

26. 9. 2003.

O knjigi Artemis Fowl.

5. O fantu Artemisu II.
O njegovem prizadevanju, da bi si poiskal svojega očeta in obnovil družinsko bogastvo.
Iz 2. odstavka.
c
č
6. Ne.
Da bi izrazil svoje mnenje o knjigi.
Iz 1. in 3. odstavka.
Da bi njeno napeto zgodbo predstavil bralcem in jih navdušil za branje.
Da.
Ne.
7. a
Hvali.
Zgodba je napeta, ~~razvlečena~~, duhovita, ~~duhamorna~~, ~~kratka~~, zanimiva.
Eoin Colfer je odličen, ~~slab~~, zabaven, ~~dolgočasen~~ pisatelj.
Prevod je ~~slab~~, ~~zabaven~~, enkraten, ~~napačen~~.
8. Mnenje, da je vsebina napeta, zanimiva in duhovita.
10. Bralcem PIL-a.
Želel je vplivati na mnenje bralcev in tudi na njihovo ravnanje.
Filip hvali knjigo in bralcem priporoča, naj jo preberejo.
11. V 1. odstavku.

Besedna družina

1. rokavica, roka, rokav, brezrokavnik
b
rok
2. oži**vl**jati, ži**vi**ti, po**ži**vilo, ži**vi**al, ži**vi**čnost -živ-
po**lj**ub, pri**lj**ubljen, **lj**ubeč, za**lj**ubiti se, **lj**ubezen -ljub-
na**sa**d, sa**de**ž, sa**do**vnjak, pre**sa**diti, sa**dn**i -sad-
3. zaroka – medsebojna obljava poroke pred pričami
ročaj – del posode, namenjen za držanje
naročje – prednji del telesa v sedečem položaju od trebuha do kolen
Da.
c
4. Po smislu.
knjigarna – knjižnica -knjig-
prah – prašnik -prah-
volkulja – volčji -volk-
osmešiti se – nasmeh -smeh-
socen – sokovnik -sok-
Zadnji glas v korenu se je zamenjal z drugim glasom.
5. kovač, kovačnica, nakovalo, kovček, ~~rokovnik~~
~~pisarna~~, piskanje, piščalka, zapiskati, piskač
beliti, belec, belolas, ~~balet~~, belilo

7 Dobro blago se samo hvali

3. c
4. č
5. c
6. Fotografije.
Slovar in zgoščenka ter deček ob računalniku.
Dela s slovarjem, preko računalnika pa poslušaj zgoščenko.
Delo ga zanima.
Dobro, zabavno, pridobiva veliko novega znanja.

Splošni šolski multimedijski slovar.

Uporabljajo ga lahko vsi ljudje, tudi učenci, dijaki, študenti; zgoščenko lahko vstavimo v računalnik, pri katerem se uporablja besedilo, zvok, grafika.

Slovar za vsak žep.

Da bi sporočevalec pritegnil pozornost kupca z ugodno ceno.

Po dostopni ceni, preprosto in zabavno, angleško-slovenski slovar.

Z malimi tiskanimi.

7. Knjiga, v kateri so besede razvrščene po abecedi in pojasnjene.

Za delo v šoli, za razumevanje besedil v tujih jezikih, za lektoriranje in prevajanje besedil ipd.

Ne.

Vsebuje angleške in slovenske besede.

Angleščina in slovenščina.

Ker so besede v ameriški angleščini pogosto drugačne kot v britanski pa tudi izgovarjava besed se marsikdaj razlikuje.

Da so razlage besed nazornejše.

Zgoščenka.

Da bi se jih naučili pravilno izgovarjati.

Pri Založbi Rokus Klett.

8. Da je slovar za ljudi z malo denarja in za ljudi z veliko denarja.

Za ljudi z malo denarja.

Z več področij.

Ker piše »sodobno besedišče z več področij«.

Ne.

Besedišče je besedni zaklad.

9. b

b

c

Ne.

Ker ima vsakdo svoje mnenje/pričakovanja o tem.

13. Dve.

Da bi kupec kupil reklamirani izdelek in uporabil reklamirano storitev.

Javnosti.

14. V prvi reklami se reklamira storitev.

V drugi reklami se reklamira izdelek.

15. Mercator.

Na koncu reklame vidimo Mercatorjev znak.

Kompas Design.

Napisano je v reklami.

Zdravo življenje.

Ker je uživanje sadja zdravo in zmanjšuje učinke stresa.

Zdravo prehranjevanje in ugodne cene.

Zdravo je zaužiti pet obrokov hrane na dan. Zdravo je, da človek vsak dan zaužije čim več sadja in zelenjave.

Pičim na malco.

Obarvajmo življenje.

Po smislu.

Na sadje petih barv.

V neknjižnem.

Beseda »malca« je neknjižna, knjižno je »malica«; neknjižna je tudi besedna zveza »pičim na« v pomenu skočim.

16. Tablete Coldrex.

Dve.

Bolnik in farmacevtka.

Farmacevtka prodaja zdravila, bolnik pa potrebuje zdravilo.

V lekarni.

Pogovarjata se – bolnik farmacevtki kaže, kaj želi.

Pogovarjata se brez besed.

Da.

Bolnik z bolečinami v grlu, s kašljem in nahodom težko govori.

Bolnik sporoča farmacevtki, da je nahoden, kašlja, ga bolita grlo in glava.

Če se zdravite s tabletami Coldrex, je dovolj ena tableta, saj učinkuje enako kot več tablet druge vrste.

Iz prizora s tehtnico.

Da.

Človek, ki ga mimogrede vidimo pred lekarno na koncu reklame, z zadovoljstvom pokaže bolniku v lekarni, da se je on pozdravil s coldrexom.
Bolnikom s prehladom in gripo.
Izdelovalec tablet Coldrex.
Sklepam na podlagi izkušenj z reklamami.
Nasvet oz. opozorilo bolnikom, da je treba pred uporabo zdravila prebrati navodila za uporabo.
Da bolnik pozna tudi neželene učinke zdravila.

8 Zaradi če čebula ni bula

1. Ne.
Ena poved v dvojici je nesmiselna.
 - a) ~~Ker se je Tjaša naročila na novo poljudnoznanstveno revijo, jo zanimajo živali.~~
 - b) ~~Ker je promet za tovornjake s ponjavami prepovedan, piha v Vipavski dolini močna burja.~~
 - c) ~~Ker današnja operna predstava odpade, je večina pevcev prehlajenih.~~
2. a, c
V 1. povedi je izražen vzrok naročila, v 2. pa posledica zanimanja za živali.
3. c
4. Tjašo zanimajo živali, zato se je naročila na novo poljudnoznanstveno revijo.
5. V Vipavski dolini piha močna burja, zato je promet za tovornjake s ponjavami prepovedan.
Ker je večina pevcev prehlajenih, današnja operna predstava odpade.
6. vzrok
Ker imamo zdravniški pregled, ne bomo pisali preizkusa znanja.
Zaradi zdravniškega pregleda ne bomo pisali preizkusa znanja.
ker, zaradi
7. Vzrok.
Z besedo zaradi.
Izpustili smo glagol in spremenili obliko besedne zveze zdravniški pregled.
Izpustili smo jo.
Prepisali smo ga.
8. c
Če bo strpna do članov skupine.
9. D, E, C, A, B, Č
Nogometaši se bodo uvrstili na svetovno prvenstvo, če bodo zmagali na današnji tekmi.
Šolarji bodo šli na končni izlet v Šmarješke Toplice, če bodo zbrali dovolj denarja.
Učitelji bodo maja odpotovali v Rim, če se bodo na potovanje prijavili že marca.
Novakovi si bodo ogledali predstavo v Cankarjevem domu, če bodo pravočasno rezervirali vstopnice.
Učenci se bodo peljali na izlet s kolesom, če bodo upoštevali učiteljeva navodila.
Starejši ljudje se bodo izognili gripi, če se bodo cepili.
Z besedo če.
Z vejico.
11. ker, V
če, Pg
zato, P

9 Včasih gre tudi brez zdravnika

1. b
Ker so omenjeni listi.
Ker ima ozke liste.
2. Čas cvetenja ni zapisan.
3. rastlina, ki raste, cveti več let; podolgovato, odebeljeno podzemno steblo; podolgovat list, ki ima vzporedne izstopajoče žile; listi, porasli z dlakami; moški spolni organ v cvetu; rastlina, ki ima moške in ženske spolne celice; vnetje bronhijev; bolezen z napadi krčevitega dušenja

5.

OZKOLISTNI TRPOTEC	
Imena	suličasti trpotec, špičasti trpotec, volčji jezik ...
Sestavni deli	korenika, listi, steblo, cvet
Čas cvetenja	od aprila do septembra
Rastišče	na suhih tleh in na svetlih krajih (po travnikih in pašnikih)
Uporaba	zdravilna rastlina

7. Devet.

Ne.

Eno ime je neslovensko.

Iz latinščine.

Samo botaniki.

Da. Iz latinščine.

9. DA, NE

DA

c

b

c

DA

Odpravili smo ponavljanje besed.

10. Iz rozete se dviguje steblo, ki je visoko do 40 cm.

Utrgal si rastlino, ki je morda strupena.

Po zdravilo je moral iti v mesto, ki je od njegovega doma oddaljeno 20 km.

11. V drugi povedi se ponovi ista beseda, kot je v prvi.

Rdeči petelin se je hitro razširil zaradi burje. Slovenska prestolnica je namreč mesto muzejev, galerij in drugih kulturnih znamenitosti. Pomembno je, da so možje v modrem storilcu že na sledi. Dolina pod Poncami bo spet privabila množice ljudi.

12. psiček, kužek, kolesom, bicikel, Šofer, voznik

Višji primerja – najvišji presega

1. nižji, višji

večji, manjši

daljša, krajša

težja, lažji

starejši, mlajši

hitrejša, počasnejše

c

č

2. Lastnostne.

Ne.

Tiste, s katerimi izražamo svoje mnenje.

S spreminjanjem oblike ali z besedo bolj.

S spreminjanjem oblike.

3. Ker imajo tri stopnje.

V drugega.

OBLIKE PRIDEVNIKA PRI STOPNJEVANJU		
OSNOVNIK	PRIMERNIK	PRESEŽNIK
	nižji	
	višji	
	večji	
	manjši	
	daljša	
	krajša	
	težja	
	lažji	
	starejši	
	mlajši	
	hitrejša	
	počasnejše	

b
b
primernik
Osnovnik.
Osnovno stopnjo lastnosti.

OBLIKE PRIDEVNIKA PRI STOPNJEVANJU		
OSNOVNIK	PRIMERNIK	PRESEŽNIK
nizek		
visok		
velik		
majhen		
dolga		
kratka		
težka		
lahek		
star		
mlad		
hitra		
počasno		

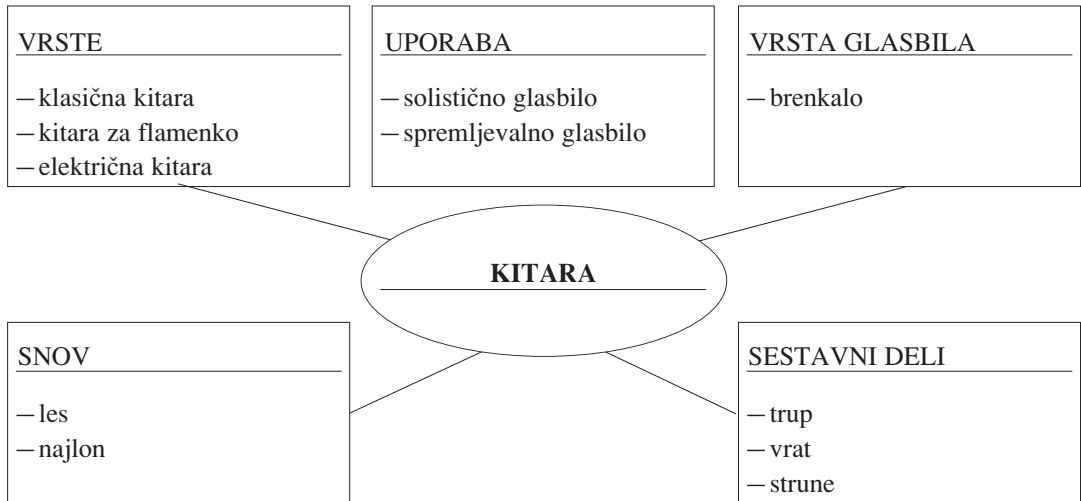
4. Triglav, najvišja
Ljubljana, največje
Sava, najdaljša
Slon, najtežja
Babica/dedek, najstarejša/najstarejši
Letalo, najhitrejše
b
b
presežnik

OBLIKE PRIDEVNIKA PRI STOPNJEVANJU		
OSNOVNIK	PRIMERNIK	PRESEŽNIK
		najnižji
		najvišji
		največji
		najmanjši
		najdaljša
		najkrajša
		najtežja
		najlažji
		najstarejši
		najmlajši
		najhitrejša
		najpočasnejše

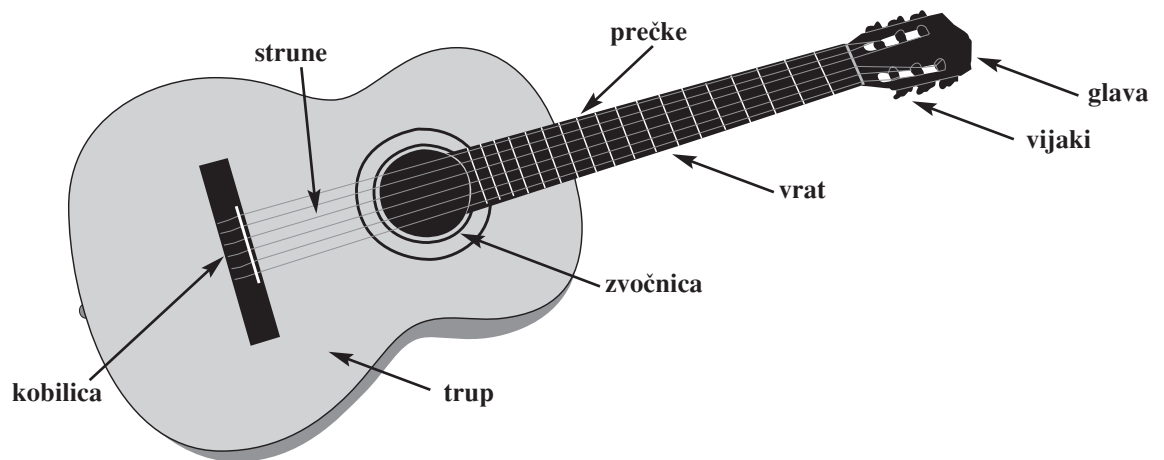
10 Prva je za koncerte, druga za pusta

- Glasbila.
harfa, kitara, violina, čelo, citre, trobenta
Strune.
Godemo, brenkamo.
Ker nanje igramo na različna načina.
Godala in brenkala.
- Kitaro.
Spremljavi.
Iz trupa, vratu, mehanizma za navijanje strun in uglaševanje, iz zvočnice in kobilice.
Iz lesa.
V brenkala.
Harfa, citre, tamburica, lira.

4. **Kitara.**

6.

9. **Klasična.**

Ni priključena na elektirko.

15. **Glasbilo.**

Ime glasbila.

Da, obe sta brenkali.

V številu strun in v položaju glasbila med igranjem nanj.

Na koncu povedi.

b

c

14. **O kurentu.**

Za Ptujsko polje in Haloze.

Kurent je človek s posebno masko in preobleko.

15. **b**

25. **Ne.**

Ker ima na glavi kožuhovinasto kapo, ki je na obraznem delu narejena iz usnja.

Kapa ima vrezane odprtine za oči.

Kapa ima odprtino za nos.

V usnjen rilec.

Na niti nanizan bel fižol.

Iz ust mu visi dolg rdeč jezik.

Vranja ali puranja perut, dva goveja rogova ali dve tanki palici.

Prodam – kupim

2. **a**

3. **c**

4. **b**

5. harmonika, voziček, delovna halja, omarica
Starejša.
Ker je obnovljena.
Da bi jo kupec raje kupil (če bi jo umazal, bi jo lahko opral).
Da bi kupec vedel, ali potrebuje omarico z navedenimi merami.
Ker natančne mere niso pomembne.
Omarica.
Ne.
Da bi se kupec in prodajalec dogovorila za ceno.
Da je izdelek poceni.
Tako, da pokliče po telefonu.
6. Kratka.
Ker je treba plačati za vsako besedo.
Vrsta izdelka.
Da se bralec lažje znajde.
Cena po dogovoru, zelo poceni, simbolična cena.
Ker zavzame manj prostora.

11 Sosedu s sosedo o sosedi

1. se pogovarja
Ker poved ne bi bila smiselna.
Kdo se pogovarja? Soseda.
S kom se pogovarja? S sosedo.
O kom se pogovarja? O sosedi.
c
2. NE
soboto, izletu, vlakom, Celja, Ljubljano, avtobusom, Vrhniko, Postojno, Postojni , jamo, izletu, izleta,
sredo, Rogli, bazenu, Zrečah
c
c
Ker verjetno ni Slovenec; slovenščina ni njegov materni jezik.
Ker je slovenščina moj materni jezik.
6. To je ježevka.
Samostalnik.
NE
D
D
C
4. O levi.
Deklici je babica ponudila dežnik.
NE
NE
Ker smo ju sklanjali.
8. Ana.
NE
Ana.
Ane.
Ani.
Ano.
O Ani.
Z Ano.
Šest.
Na šest.

6. Kaj je poletelo iz Pariza?
Česa ne bo več danes?
Čemu so zamenjali kolesa?
Kaj so pripravili mehaniki?
O čem niso povedali nič novega?
S čim se igra ves dan?
c
7. b
Tožilnik.
Imenovalnik.
8. 3 5 1 6 2 4
9. 3 6 4 2 1 5

12 Iz male ne zraste velika

1. Močnik, močnik, Hvala, hvala, Mrzel, mrzel, petelin, Petelin, Jurček, jurček, Kvas, kvas, Burja, burja, zidar, Zidar
Po veliki začetnici.
Občna imena.
Z malo.
b

2.

OBČNO IME	LASTNO IME
reka	Soča
knjiga	Pastirci
hotel	Lev
zbirka	Poezije
revija	Proteus
pesnik	Zajc
kraj	Metlika
država	Slovenija
slika	Sejalec

Občna imena poimenujejo vrsto oseb, predmetov ... in jih pišemo z malo začetnico; lastna imena pa poimenujejo posamezno osebo, predmet ... in jih pišemo z veliko začetnico.

3. praznike
z malo
4. Državni jeziki so napisani z malo, imena držav in prebivalcev/prebivalk pa z veliko začetnico.
5. a
z malo
6. Prečrtana je leva ovojnica.
Beseda gospod je občno ime in jo pišemo z malo začetnico.
7. Prečrtana je leva ovojnica.
Besedo GOSPOD napišemo z veliko začetnico, ker zaznamuje začetek povedi.

13 Iz časov brez televizije in računalnika

3. predica – ženska, ki prede; presti – z orodjem ali strojem oblikovati predivo v nit; predivo – vlakna za predenje; lan – kulturna rastlina, ki se goji zaradi vlaken in semena; konoplja – kulturna rastlina, ki se goji zaradi vlaken
4. Kolovrat.
Od zgoraj navzdol: preslica, vreteno, pogonsko kolo, pedal.
Na preslico privežemo šop prediva.
Potiskamo nožni pedal.
S pogonskim kolesom vrtimo vreteno.
Z vretenom sukamo predivo.

6. Preja.
 Na podeželju.
 Predice.
 Predle so nit.
 Da so izdelale nit za platno ali nogavice, jopice ...
 Preslico in kolovrat.
 Pozimi, ob večerih.
 Predice so predle doma ali pa so se zbirale po hišah na skupni preji. Preja je bila tudi družabno opravilo.
 Ne.
10. Kako se imenuje pustni običaj?
 Kje je potekalo kurentovanje?
 Kdaj je potekalo?
 Kdo se je preoblekel v kurente?
 Kaj so počeli kurenti?
 Čemu so pozvanjali z zvonci?
 Kaj je bila posebnost tega običaja?
 Ali se je ta običaj ohranil do danes?
11. kurentovanje
 Ptujsko in Dravsko polje
 pustni čas
 moški in otroci
 poskakovanje in tekanje
 odganjati zimo, priklicati pomlad
 maska oz. obleka, ježevka
 kurentu ni smel nihče sneti kape, branil se je z ježevkami
 kulturna dediščina, ki se ohranja na pustnih karnevalih
13. c
 Ljudskega običaja
 ljudskemu običaju
 ljudskem običaju
 ljudskim običajem
 c
 DA
 Spremenile so se končnice.
 Ker to zahteva smisel povedi.
 b

14 Simon, kaj delaš?! Le kaj se dogaja s tabo?

1. c
 c
2. dogajanje
 glagoli
3. Dejanje nekdo povzroča, zato ima svojega povzročitelja oz. vršilca.
 Dogajanje poteka samo od sebe (tj. ga nihče ne povzroča), zato nima povzročitelja oz. vršilca.

4.

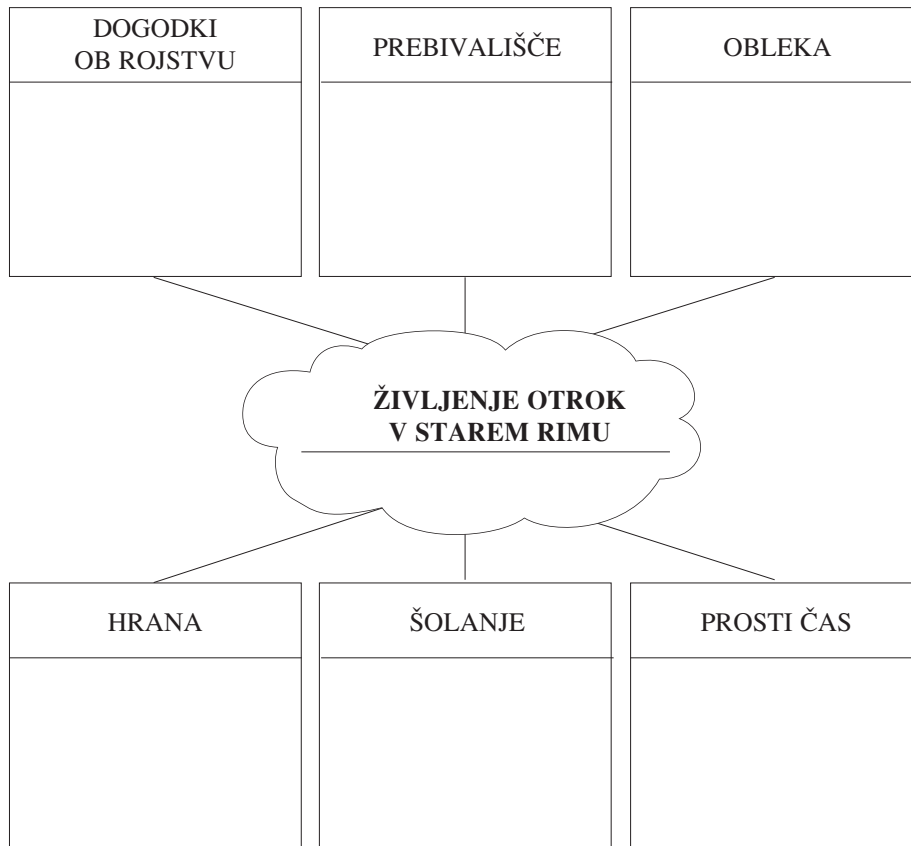
GLAGOLI, KI POIMENUJEJO	
DEJANJE	DOGAJANJE
pravijo	dežuje
obiščemo	sanjaš
srečava	postajate
poskakujem	zardevam
vržejo	gnije

5. bom predstavil, so izdelovali, primerjajo
 tretji glagol
 drugi glagol
 prvi glagol

6. sem smučal, bomo šli, sem bil, hodim, obiščeta
7. pišem, pišeš, piše
Ena.
Ena.
Ena.
Ob prvem glagolu (**pišem**) bi lahko stal osebni zaimек jaz.
Ob drugem glagolu (**pišeš**) bi lahko stal osebni zaimек ti.
Ob tretjem glagolu (**piše**) bi lahko stal osebni zaimек on.

15 Vse teče in se spreminja

1. flora – rastlinstvo, doktor – zdravnik, favna – živalstvo, advokat – odvetnik, literatura – književnost iz latinščine
mrtev jezik
Jezik se ne govori več.
2. Nauportus – Vrhnika, Celeia – Celje, Castra – Ajdovščina, Poetovio – Ptuj, Emona – Ljubljana
Ker so spadali pod rimske province.
Pribl. od l. 0 do 600 n. š.
Prebivalci starega Rima.
6. O življenju mojih vrstnikov/otrok v starem Rimu.
7. Življenje otrok v starem Rimu.
NE
Besedilo opisuje življenje v tistem času.
d
8. Iz 6.

9. Dve ali tri.
Ne.
Imena so bila treh vrst: osebno, rodbinsko in družinsko.
Hči je dobila le eno ime.
Oče je odločal o usodi novorojenčka, izbral mu je ime, skrbel je za otroka in o njem odločal.
Ne.
Mi ga ne kličemo gospod/gospodar.

10. R, P, P, R, P

11. a

12. Od 7. do 12. leta.

Oboji.

Brati, pisati, računati.

Grški sužnji.

Na prostem ali na tržnici.

Od sončnega vzhoda do večera.

Učbenikov niso imeli.

Na povoščene tablice.

Dečki.

Lahko so se izobraževale pri domačem učitelju.

Dečki so obiskovali gledališča, gladiatorske igre, dirke z vozovi, cirkuške igre, se ukvarjali s športom;

deklice so se ukvarjale z glasbo, plesom, tkanjem ...

16 Simon ji ga je dal zanj

1. Ker brez tega ni jasno, na katero besedo se nanaša.

c

2. ti, on, vidva, ve, oni

OSEBNI ZAIMEK	OSEBA	ŠTEVILO
ti	2.	ed.
on	3.	ed.
vidva	2.	dv.
ve	2.	mn.
oni	3.	mn.

3. Različna.

b

4. V dajalniku.

V ednini.

V dolžini.

Daljše.

Ker je poudarjena.

Krajšo.

17 Prapraprapračlovek

6. Npr. Človekovi predniki / Razvoj človeka ...

7. MODRO: človečnjak, avstralopitek, spretni človek, pokončni človek, misleči človek, moderni človek
ZELENO: pred 8 milijoni let, pred 4 do 5 milijoni let, pred 2 milijonoma let, pred 1,6 milijona let, pred 160.000 leti, pred 120.000 leti

RDEČE: v suhih in odprtih predelih (ne v gozdu); v savanah južne in vzhodne Afrike; v savanah današnje Tanzanije, Kenije in Etiopije; v Afriki in v Aziji; v Afriki; v Afriki in Evropi

8. B, Č, A, C

3, 4, 1, 2

Da. Besedilo prikazuje stopnje v razvoju človeka, ki so sledile ena drugi.

10. a

Podatki v oklepaju

1. č
b
2. Ob oklepajih so ponekod presledki, ponekod pa ne.
Med prvim delom oklepaja in besedo pred njim je presledek, med njim in besedo za njim pa ne.
Med drugim delom oklepaja in besedo pred njim ni presledka, med njim in besedo za njim pa je.
3. V prvem primeru je oklepaj iz 2 delov, v drugem pa iz enega.
V prvem primeru je oklepaj dvodelno ločilo.
V drugem primeru je oklepaj enodelno ločilo.

Na kratko

1. npr., pr. n. št.
Da bi pisec varčeval s prostorom.
na primer, pred našim štetjem
Ker pri branju ne krajšamo besed.
Da.
Ne.
Pogosto rabljene.
Po dogovoru.
2. leto, liter, Republika Slovenija, in tako dalje, stran, stoletje, Slovar slovenskega knjižnega jezika, kilogram, glej, na primer
3. NE

KRAJŠAVE,		
NAPISANE Z VELIKIMI ČRKAMI	NAPISANE Z MALIMI ČRKAMI	
	S PIKO	BREZ PIKE
RS	l.	l
SSKJ	itd.	kg
	str.	
	stol.	
	gl.	
	npr.	
KRATICE	OKRAJŠAVE	SIMBOLI

4. Kratice so tiste krajšave besed, ki so napisane z velikimi tiskanimi črkami.
Okrajšave so tiste krajšave besed, ki so napisane z malimi črkami in s piko.
Simboli so tiste krajšave besed, ki so napisane z malimi črkami in brez pike.

18 Praskanje prepovedano

1. 1, 3, 4, 2
2. Ošpice, norice, rdečke ...
...
Izpuščaje na koži.
Proti ošpicam.
Zaradi zapletov in posledic.
Proti rdečkam.
Lahko so nevarne za bodoče mamice.
Noricam.
Ker se pojavijo na koži vodeni mehurčki, ki zelo srbijo.
...
4. O noricah.
5. Šest.
1., 2., 1., 3., 6., 4., 5.
8. DA, NE, DA, DA, DA, DA

9. Zaradi hitrega načina širjenja in ker človek sploh ne ve, da je okužen.
Navadno enkrat.
10. 2, 1, 4, 3, 6, 5
11. Č

19 Ni časa za dolgčas

5. O obliki, mreži in lesenih tleh.
O oblačilih, obutvi in načinu igranja.
Z loparjem in žogico.
Ne.
Iz kovine.
Lahka.
Iz peres in kapice.
Ne.
Peresa so gosja, kapica pa je iz plute.
Z majhno utežjo. Da lažje »leti«.
Z loparjem odbijata žogico prek mreže.
Ko žogica pade na tla na nasprotnikovi strani igrišča.
Ko dobi igravec 15 točk, igralka pa 13.
Vodi igro.
Sedi na sedežu ob mreži.
15. 8, 1, 2, 4, 10, 6, 7, 13, 9, 11, 3, 12, 5
17. Poimenuje igro.
Z malo.

20 Hočeš ali nočeš – moraš se iti učiti

- c
NE
-ti, -či
c
2. preigrati, kotaliti, reči, iti, priseči
Nedoločniki so glagoli na -ti/-či.
 3. drsi, drseti
b
NE
Ker glagolu ne sme ne more slediti sedanjik, ampak nedoločnik.
 4. b
 5. NE
b
Prvi podčrtani glagol se končuje na *ti*.
Drugi podčrtani glagol se končuje na *t*.
Prvi podčrtani glagol je v nedoločniku.
Drugi podčrtani glagol je v namenilniku.
Za glagolom mora.
Za glagolom prišel sem.
 6. gledati, nedoločnik; Spat, namenilnik; kositi, namenilnik; oditi, nedoločnik; kupiti, namenilnik

21 Dobro je vedeti

1. Prebrala je obvestilo na oglasni deski.
Vida mu je povedala.
V torek, 13. 3.
Po hišah.
Učenci 6. b OŠ Trnovo.
Da bi dobili denar za razredne potrebe.
3. c
Obvestilo, Obveščam Vas.
4. Alenka Pivec.
Gospodu Kukcu.
Da bi naslovnika o nečem obvestil.
O spremembi datuma in časa obiska.
25. 2. 2007 ob 13.30.
Na Zavod za ortodontijo in maksifacialno ortopedijo, Derčeva 5, Ljubljana.
5. Množici ljudi
Enemu človeku.
Prvo je javno, drugo zasebno.
Besedilo je uradno.

Gospa vejica, Vas smem vpisati?

1. b
Miha, pridi k meni!
Ne, ne bom prišel.
Av, pohodil si me!
vejico

22 Jure se je opoldne skrivoma vrnil domov

1. Domov.
Opoldne.
Skrivoma.
c
d
2. zgoraj – Poimenuje kraj. sredi – Poimenuje kraj.
spomladi – Poimenuje čas. pomotoma – Poimenuje način.
razumljivo – Poimenuje način. zjutraj – Poimenuje čas.
3. jutri, doma, hitro

KJE?	KDAJ?	KAKO?
doma	jutri	hitro

- doma, kraj
jutri, čas
hitro, način
4. Spomladi, Podnevi
S časovnimi.
 5. leže, sede, stoje, molče
Z načinovnimi.

23 Od kod in kam, kako in kdaj?

3. b
4. č
5. Na železniški postaji, na medmrežju, v turistični agenciji ipd.
Uslužbenci Slovenskih železnic.
Ne.
Besedilo je v obliki preglednice, v kateri so navedeni čas prihoda oz. odhoda, vrsta vlaka, smer vlaka.
6. a, b, d, h, i, j
7. c
Navedeni so tudi podatki o postajah nekaterih vlakov v Avstriji.
8. Ob 4.40.
70 minut.
Ob 23.30.
Ob 13.00.
64 minut.
Dve.
Štirje.
Osem.
9. Vlak Intercity.
V Mednem.
V Ljubljani, Kranju.
Na vlaku Intercity in mednarodnem vlaku.
Ker gre za kraja v Avstriji, v katerih živijo prebivalci dveh narodnosti – tudi slovenske.

24 Naj se prijavim ali ne?

2. C E G D A Č B F
Prijavnico.
4. b
5. Zavod za računalniško izobraževanje Ljubljana.
V Mladinsko šolo računalništva.
Osnovnošolcem.
Od septembra do junija meseca.
Dve.
V Pascal.
Programiranja, urejanja besedil slik in tabel, načrtovanja procesov, osnov medmrežja.
Logo.
Državnih in mednarodnih tekmovanj.
6. b
7. Učenec.
...
Starši.

25 Rok je bil na krosu 2., 2 sošolca sta bila tik za njim

1. Drugi.
Dva.
c
c

2. **sto, Koliko?; stoti, Kateri?; osmi, Kateri?; enajst, Koliko?**
3. **a**
 - 2
 - 2.

Za glavnimi števnikmi ni pike, za vrstilnimi pa je.
4. **Z besedo.**

DA
5. **petinosemdeset, sto štirideset;**

S koliko.
Glavna.
Petinosemdeset.
Sto štirideset; sto petdeset; štiristo petdeset.
6. **Glavni števnikmi so zapisani z eno besedo ali z več besedami.**

Vrstilni števnikmi so zapisani z eno samo besedo.